

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра української літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Літературне краєзнавство

Освітня програма **Українська мова і література**

Спеціальність **014 Середня освіта**

Спеціалізація **014. 01 Українська мова і література**

Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

Івано-Франківськ – 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	<i>Вибіркова</i>	
	Спеціальність 014 Середня освіта		
Модулів 2	Спеціалізація 014.01 – українська мова і література	Рік підготовки:	
Змістових модулів 2		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання <i>не передбачено навчальним планом</i>		Семестр	
Загальна кількість годин 94		2-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 2 самостійної роботи студента 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	12 год.	
		Практичні, семінарські	
		18 год.	
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		60 год.	
		Індивідуальні завдання: __ год.	
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни полягає у вивченні художньо-естетичних підвалин письменства Прикарпаття крізь призму індивідуальних характеристик творчості письменників означених періодів, зокрема світоглядно-естетичних та філософських пошуків прозаїків, поетів, драматургів, поетики їх творів, місця й значення в загальнонаціональному та європейському літературному процесі ХІХ – ХХ століть.

Метою викладання дисципліни передбачене дослідження літературного життя краю та поза його межами, а також навколелітературні вияви (література і театр, літературні місця Прикарпаття, літературні музеї, пам'ятники і пам'ятні дошки та ін.).

Викладання курсу передбачає також зв'язок між вивченням основних питань історії літератури Прикарпаття та практичною роботою майбутніх учителів (філологів), заохочення бажань студентів особисто інтегруватися у творчу розробку історико-літературних та методичних проблем у сучасному освітньому просторі ХХІ ст.

Завдання вивчення дисципліни - розкривати неперервність літературного процесу Прикарпаття, сприяти усвідомленню літератури як певного національного та історичного типу художньої творчості, удосконалювати вміння студентів зіставляти художні твори, забезпечити оволодіння студентами необхідною термінологією; формувати вміння та навички наукової роботи студентів під час виконання ними рефератів і доповідей з питань, винесених на самостійне опрацювання; розвивати творчу уяву студентів; сприяти виробленню в них власних поглядів на явища літературного процесу, вільних від ідеологічної заангажованості та спрямованих на сприйняття естетичної самоцінності літератури рідного краю у процесі викладання аналогічної дисципліни (предмету) в середній школі.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати (компетенції) :

1. систематизувати і поглиблювати знання про літературний процес Прикарпаття як складне, багатогранне явище, що розвивається в цілісному контексті як національної, так і світової культури;
2. розглядати літературні твори письменників Прикарпаття у зв'язку з соціально-історичними умовами;
3. літературні сильвети, особливо маловідомих, не відомих, заборонених раніше письменників, твори яких пропонуються для вивчення, їх основні твори, роль окремих письменників у історико-літературному розвої того періоду;
4. поняття з теорії літератури (роди, жанри, художні методи, літературні напрями, їх характеристичні ознаки тощо);
5. знати і застосовувати при аналізі творів тих чи інших творчих постатей означеного періоду праці вітчизняних і зарубіжних літературознавців, критиків, культурологів, психологів, філософів, мовознавців тощо.

вміти (компетентності) :

1. визначати основні закономірності розвитку літературного краєзнавства;
2. робити ідейно-естетичний аналіз творів, запропонованих програмою курсу;
3. проводити типологічні паралелі до творів української та європейської, світової літератури;
4. застосовувати різні (насамперед нові) підходи до осмислення самотності творчості того чи іншого письменника та його світогляду, переосмислювати соціологічно-заангажовані пріоритети радянської критики в рецепції творчих індивідуальностей та їх літературно-мистецьких набутоків.
5. вільно розкривати питання, висвітлені в лекційному курсі, винесені на практичні заняття та самостійне опрацювання.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Літературне краєзнавство Прикарпаття в 60-90 рр. XIX – на початку XX ст.

Тема 1. Літературне краєзнавство як предмет науково-практичного вивчення та викладання.

1. Історія становлення поняттєво-термінологічного апарату. Семантика понять «краєзнавство», «літературне краєзнавство». Обґрунтування їх в праці “Галицьке краєзнавство” (1892) І. Франка та в працях інших відомих вчених.
2. Літературне краєзнавство як наукова проблема:
 - а) стан дослідження проблеми в теорії і практиці.
 - б) методологічні засади вивчення літературного краєзнавства.
 - в) стан читацької культури й методика розвитку читацьких інтересів учнів середньої школи засобами літератури рідного краю (літературного краєзнавства Прикарпаття).
3. Місце літературного краєзнавства в системі інших навчальних дисциплін ВНЗ.
4. Відомі краєзнавці та літературознавці краю. Краєзнавчі дослідження В. Полека.

Тема 2. Роль «Руської трійці» в національному відродженні Галичини.

Творчість «галицьких будителів» - М. Шашкевича, Я. Головацького, І. Вагилевича.

1. Літературно-культурницьке угруповання «Руська трійця»: передумови створення, головні досягнення членів та значення суспільно-історичної діяльності об'єднання на тлі галицького відродження, зв'язки з культурними діячами світу.
2. Альманах «Русалка Дністровая» - провідний альманах, свідчення прогресивних тенденцій в естетичній думці Галичини 30-х років 19 ст.

суголосно з українським романтизмом як етнокультурною домінантою та європейським романтизмом.

3. М. Шашкевич – один із засновників "Руської трійці", поет-новатор, перекладач.
4. Роль вихідця із Прикарпаття І. Вагилевича у створенні та пропагуванні національних ідей «Руської трійці».
5. Вивчення ідейно-естетичних засад угруповання «Руська трійця» в середній школі: літературно-краєзнавчий аспект.

Тема 3. Іван Франко і Прикарпаття.

1. Літературна експедиція «Місцями Каменяра на Івано-Франківщині»: Лолин, Болехів, Калуш, Підгірки, Станіславів, Коломия. Знайомство з Ольгою Рошкевич, Іваном Озаркевичем, Наталею Кобринською, Юзефою Дзвонковською, Михайлом Павликом, Анною Павлик. Поет і Музи («Тричі мені являлася любов...»).
2. Гуцульська літературна географія І. Франка: Нижнів Березів, Косів, Криворівня, Ворохта, Довгопілля та ін. Літературний музей І. Франка у Криворівні.
3. Генеза творів І. Франка на Гуцульщині. Новела «Терен на нозі», автобіографічне оповідання „У кузні”, повість „Великий шум”, вірш в альбом Ользі Маркович „У безсонну ніченьку”, оповідання „Як Юра Шикманюк брив Черемош”.
4. Родина Франків і Прикарпаття.
5. І. Франко про Прикарпаття.
6. Вшанування І. Франка на Прикарпатті: літературно-мистецька Франкіана краю, відомі франкознавці, пам’ятники, літературна премія імені І. Франка (лауреати).
7. Специфіка вивчення проблеми «І. Франко і Прикарпаття» в середній школі.

Тема 4. Творчість письменників «Покутської трійці».

1. Літературний феномен «Покутської трійці» як ідейно-мистецької єдності (Р. Піхманець).
2. «І приріс він до села серцем і душею»: унікальна роль Русова в генезі світогляду й творчості В. Стефаника. Галицькі мотиви його творчості. Проблема еміграції. Зображення душі галицького селянина як біль опредмечений у слові, «велика музика Бетховена».
3. Літературно-естетичні М. Черемшини. Збірка «Карби»: тематика й художня майстерність («Карби», «Злодія зловили», «Святий Николай у гарті», «Бабин хід», «Чічка», «Зведениця», «Дід»).
4. Поетико-стильова манера збірки «Верховина» («Верховина», «Писанки», «На Івана, на Купала», «Коляда», «Туга»).
5. Вивчення ідейно-мистецьких преференцій «Покутської трійці» в середній школі.

Тема 5. Художня творчість Л. Мартовича.

1. Галицькі витoki творчості Л. Мартовича. Роль письменника у «Покутській трійці».
2. Душа галицького селянина та специфіка її вираження в новелах Леся Мартовича («Ось поси моє», «Стрибожий дарунок», «Війт», «Мужицька смерть» та ін.).
3. Національно-визвольна та морально-етична проблематика новел Л. Мартовича («Винайдений рукопис про Руський край», «Грішниця» та ін.). Роль алегорії, гротестку, сатири.
4. Сатирична повість «Забобон»: проблематика, образи персонажів, сатиричне звучання.
5. Л. Мартович очима сучасного учня.

Тема 6. Літературний процес на Прикарпатті на початку ХХ ст.: синтез традиції і модерну.

1. Життєвий і творчий шлях Леся Гринюка. Стильова палітра новелістики митця слова.
2. Життєва і творча доля Сильвестра Яричевського. Прикарпатський період творчості. Основні мотиви збірок «Серце мовить», «Пестрі звуки» та ін.
3. Прикарпаття у житті і творчості Б. Лепкого. Основні мотиви в поезії.
4. Вивчення творчості Б. Лепкого у школі.

Змістовий модуль 2. Літературне краєзнавство Прикарпаття в ХХ столітті.

Тема 1. Марійка Підгірянкa – «поетеса з Карпатських гір».

1. Літературна силуета Марійки Підгірянки (Марії Ленерт-Домбровської).
2. Витоки творчості відомої галичанки, педагогині, поетеси, громадської діячки.
3. Педагогічні ідеї та національне підґрунтя творів Марійки Підгірянки для дітей (зб. «Безкінечні казочки», «Грай, бджілко», «Ростіть великі», «Школярки йдуть» та ін.
4. Поема Марійки Підгірянки „Мати-страдниця”: ідейне підґрунтя, ключові образи.
5. Вшанування Марійки Підгірянки на Прикарпатті. Літературні музеї у рідному селі Білі Ослави та в м. Тлумач (Івано-Франківська обл.). Театри (Івано-Франківський театр ляльок), премії. Вулиці, сквери, парки. Пам’ятники.

Тема 2. Література Прикарпаття періоду Першої світової війни та національно-визвольних змагань 1918-20 рр. ХХ ст.

1. Творчість Юрія Гринюка, Василя Атаманюка.
2. Микола Матіїв-Мельник. Життя і творчість, присвячені Україні.
3. Мистецькі орієнтири та національне підґрунтя творчої спадщини Миколи Матіїва-Мельника.
4. Василь Кархут – свідок і творець української історії.

5. Художня та художньо-документальна проза Василя Кархута.

Тема 3. «Гуцульський» художній текст Юрія Шкрумеляка та Мирослава Ірчана.

1. Життєва і творча драма Юрія Шкрумеляка. Публіцистична та редакційно-видавнича діяльність.
2. Стрілецька тематика у творчості Юрія Шкрумеляка.
3. Особливості світовідчуття Юрія Шкрумеляка в повісті „Огні з полонин”. як своєрідна квазіісторія рідного краю, талановито втілена в художній формі.
4. Мирослав Ірчан: два етапи творчості. Замовчуване у творчій спадщині Мирослава Ірчана (письменник і січове стрілецтво).
5. Повість «Карпатська ніч». М. Ірчана: проблема еміграції, образи персонажів, основна ідея.
6. Специфіка вивчення «стрілецької» літератури в школі.

Тема 4. «Жіноча» література Прикарпаття в міжвоєнний період. Творчість Олени Кисілевської та Ірини Вільде.

1. Літературна силуета Олени Кисілевської. Роль Станіславів та Коломиї в житті і творчості письменниці.
2. О. Кисілевська – засновниця перших жіночих товариств у Станіславові («Товариство руських женщин»), Коломиї («Руський жіночий кружок»).
3. Ідейно-тематичний спектр художньої прози О. Кисілевської.
4. Станіславівський феномен Ірини Вільде. Літературна силуета. Формування світогляду.
5. Повість «Метелики на шпильках» Ірини Вільде: проблематика, образи, поетика.
6. Сімейний роман-хроніка роман Ірини Вільде «Сестри Річинські» - панорама життя Галичини першої половини ХХ ст.
7. Висвітлення проблеми емансипації жінки (історико-літературний і краєзнавчий аспект) у школі.

Тема 5. Творчість поетів Прикарпаття 60-90 рр. ХХ ст. в контексті шістдесятництва.

1. Витоки волелюбної творчості Тараса Мельничука.
2. У поетичному світі Тараса Мельничука. Творчість Тараса Мельничука у контексті шістдесятництва, національно-культурного та державного відродження в Україні. Табірна поезія Тараса Мельничука.
3. Василь Герасим'юк: карпатські витоки поетичного світогляду й харизми.
4. Ярослав Ярош: національне коріння поезії. Ярослав Ярош і український театр.
5. Творчість поетів С. Пушика, Ольги Слоньовської, Богдана Томенчука, Г. Турелик, Н. Стефурак І. Малковича.
6. Своєрідність викладання поезії прикарпатських шістдесятників у школі.

Тема 6. Письменники і літературознавці українського зарубіжжя – вихідці з Прикарпаття.

1. Святослав Гординський – унікальний маляр світового рівня, поет, мистецтвознавець. Витоки світогляду. Основні мотиви творчості.
2. Богдан Романенчук - український вчений-літературо- і мовознавець, редактор часопису «Українська книга», педагог, видавець, лексикограф.
3. Ярослава Острук-Сосенко. Галицький період життя і творчості письменниці. Твори американського періоду: «Провалля» (1961), «Оля» (1963), «Родина Гольдів» (1964), «Хуртовина гряде» (1967), «Те, що роз'єднує» (1967), «Коли меркнуть зорі» (1972).
4. Дарія Ярославська-Столярчук – українська письменниця і журналіст із Станіславова. «Поміж берегами» (1953), «В обіймах Мельпомени» (1954), повість «Її Нью-Йорк» (1959), трилогія «Повінь» (1964-1971).
5. Марія Кейван-Крупська – українська письменниця з Івано-Франківщині в Канаді. Автор повістей «Карвендель» (1971), «Пливе-шумить ріка» (1985), оповідань «З нотатника лікарки», «Епідемія», «У зимову ніч»,

«Десяте Різдво», «Його брат» та ін., спогадів про Т. Осьмачку «У самотній мандрівці до вічності».

6. «Невідомі про відоме»: літературна діаспоріана Прикарпаття у середній школі.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	к р.	ін д	с. р.		л	п	ла б	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
<u>Змістовий модуль 1.</u> Літературне краєзнавство Прикарпаття в XIX – на початку XX ст.												
Тема 1. Літературне краєзнавство як предмет науково-практичного вивчення та викладання.	2	2										
Тема 2. Роль «Руської трійці» в національному відродженні Галичини. Творчість «галицьких будителів» - М. Шашкевича, Я. Головацького, І. Вагилевича.	2	2										
Тема 3. Іван Франко і Прикарпаття.	4	2	2									
Тема 4. Творчість письменників «Покутської трійці».	14		4			10						
Тема 5. Художня творчість Л. Мартовича.	7		2			5						
Тема 6. Літературний процес на Прикарпатті на початку XX ст.: синтез традиції і модерну.	4	2	2									
Разом за змістовим модулем 1	33	8	10			15						
<u>Змістовий модуль 2.</u> Літературне краєзнавство Прикарпаття в XX столітті.												

Тема 1. Марійка Підгірянка – «поетеса з Карпатських гір».	2		2									
Тема 2. Література Прикарпаття періоду Першої світової війни та національно- визвольних змагань 1918-20 рр. ХХ ст.	12	2				10						
Тема 3. «Гуцульський» художній текст Юрія Шкрумеляка та Мирослава Ірчана.	11		2	4		5						
Тема 4. «Жіноча» література Прикарпаття в міжвоєнний період. Творчість Олени Кисілевської та Ірини Вільде.	7		2			5						
Тема 5. Творчість поетів Прикарпаття 60-90 рр. ХХ ст. в контексті шістдесятництва.	12	2				10						
Тема 6. Письменники і літературознавці українського зарубіжжя – вихідці з Прикарпаття.	17		2			15						
Разом за змістовим модулем 2	61	4	8			45						
Усього годин:	94	12	18			60						
Модуль 2												
ІНДЗ			–	–		–			–	–	–	
Усього годин												

5. Теми семінарських занять (навчальним планом не передбачено)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Іван Франко і Прикарпаття.	2
2	Творчість письменників «Покутської трійці».	4
3	Художня творчість Л. Мартовича.	2
4	Літературний процес на Прикарпатті на початку ХХ ст.: синтез традиції і модерну.	2

5	Марійка Підгірянкa – «поетеса з Карпатських гір».	2
6	«Гуцульський» художній текст Юрія Шкрумеляка та Мирослава Ірчана.	2
7	«Жіноча» література Прикарпаття в міжвоєнний період. Творчість Олени Кисілевської та Ірини Вільде.	2
8	Письменники і літературознавці українського зарубіжжя – вихідці з Прикарпаття.	2
	Разом	18

7. Теми лабораторних занять (навчальним планом не передбачено)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Зробити детальний ідейно-естетичний аналіз художніх творів В. Стефаніка, М. Черемшини та на основі цього підготувати тематичні буктрейлери.	10
2.	Зробити письмовий аналіз «Види комічного (сатира, іронія, сарказм, гротеск) в прозі Л. Мартовича».	5
3.	1.Прочитати художні твори Юрія Гринюка, Василя Атаманюка, Миколи Матііва-Мельника, Василя Кархута. Зробити їх ідейно-естетичний аналіз. 2.Написати есе на тему: «Національно-екзистенціальні орієнтири поетів Прикарпаття 1918-20 рр.»	10
4.	Зробити детальний ідейно-естетичний аналіз художніх творів Ю. Шкрумеляка та на основі цього підготувати тематичні буктрейлер.	5
5.	Підготувати буктрейлер за романом «Сестри Річинські».	5
6.	Підготувати реферати за творчістю: С. Пушика, О. Слоньовської, Б. Томенчука, Г. Турелик, Н. Стефурак, І. Малковича.	10
7.	Підготувати повідомлення (презентації) про унікальні постаті С. Гординського, Б. Романенчука, Ярославу Острук-Сосенку, Дарію Ярославську-Столярчук, Марію Кейван-Крупську. 2. Прочитати художні твори вказаних авторів.	15
	Усього	60

9. Індивідуальні завдання

Написати реферат на одну із запропонованих тем.

Теми рефератів

1. Лесь Гринюк: новеліст і перекладач.
2. Сильвестр Яричевський: багатогранність творчої натури.
3. Гуцульщина і Покуття у житті і творчості Марійки Підгірянки
4. Творчі взаємини Марійки Підгірянки з Ольгою Кобилянською, Осипом Маковеєм, Гнатом Хоткевичем, Євгеном Маланюком, Уляною Кравченко.
5. «Королева дитячого слова»: література для дітей Марійки Підгірянки.
6. Переклади творів Богдана Лепкого польською, російською, чеською, німецькою, угорською та сербською мовами.
7. Гуцульщина і Покуття у художній творчості та епістолярії Богдана Лепкого.
8. Галицький літературний феномен Ю. Шкрумеляка.

9. Історична проза А. Чайковського прикарпатського періоду творчості.
10. Андрій Чайковський і Коломия: обставини переїзду, особливості побуту, участь у громадському житті.
11. Ярослав Гординський як літературознавець і письменник.
12. Грані творчого обдарування Антона Крушельницького.
13. Драматургія М. Ірчана.
14. М. Матіїв-Мельник: поет, прозаїк, критик.
15. Стрілецька тематика у творчості Миколи Матіїва-Мельника
16. Історія і сучасне у творчості Василя Кархута.
17. Творча спадщина Ярослава Гординського.
18. „Слово про письменників” Юрія Мельничука.
19. Стефаникознавчі студії Василя Костащука.
20. Франкіана Івана Білінкевича.
21. В. Полек – видатний прикарпатський краєзнавець.
22. Вірші для дітей Я. Яроша.
23. Художня проза і документалістика Михайла Андрусика.
24. Доля і муза Дмитра Гриньківа.
25. Образно-стилеві особливості поезії Василя Рябого.
26. «Барви і лінії» С. Гординського: представник українського мистецтва у світі.
27. Дмитро Николишин як поет, драматург, перекладач.
28. Тарас Мельничук – знакова постать літературного процесу в регіоні 1960-х рр.
29. Романістика О. Слоньовської.
30. Біографічний роман у творчості С. Процюка.
31. Психологія прози С. Процюка.
32. Сучасний літературний процес на Прикарпатті.
33. Творчість Т. Прохаська.
34. Творчість Т. Малярчук.
35. Творчість С. Андрухович.
36. Поетичний світ Ю. Андруховича.
37. Романістика Ю. Андруховича.

Обсяг реферату – 8-10 сторінок.

Вимоги до написання реферату:

Реферат повинен складатися з трьох частин: вступу, основні частини та висновків.

У вступі подається огляд використаних джерел і матеріалів, визначається мета і завдання дослідження. В основній частині повинні бути посилання на літературознавчі праці, що використовуються. Особливо цінними є власні спостереження студента.

У висновках необхідна чіткість, аргументованість, лаконізм.

Список використаної літератури оформляється згідно з бібліографічними вимогами.

10. Методи навчання

У процесі вивчення історії української літератури Прикарпаття використовуються такі методи: культурно-історичний, описовий, герменевтичний, компаративний, а також допоміжні пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові та дослідницькі; словесні (розповідь-пояснення, бесіда, лекція), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні (повідомлення, реферати).

11. Методи контролю

- самостійна робота;
- усне опитування;
- письмове опитування;
- контрольна робота;
- змістові модулі.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточні результати												Залік	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T1	T2	T3	T4	T5	T6		
Робота на парах – 30 балів Контрольна робота – 10 балів Реферат - 10 балів													

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D		
50 – 59	E	задовільно	
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення курсу

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Текстові та електронні варіанти художньої літератури.
3. Методичні рекомендації до практичних занять.
4. Методичні рекомендації з питань самостійного опрацювання наукової літератури.
5. Зразки тестових завдань.

14. Рекомендована література

Базова

1. Альманах Станиславівської землі: Зб. Матеріалів до історії Станиславова і Станиславщини. У 2-х т. – Нью-Йорк, Торонто, Мюнхен, 1975.
2. Васильчук М.М. Літературне краєзнавство. Коломия і Коломийщина ХХ століття [Текст] : навч.-метод. посіб. / М. М. Васильчук, М. Васильчук. – Коломия, 2007. – 112 с.
3. Лисенко А. В. Методика використання літературного краєзнавства в системі підвищення кваліфікації вчителів-словесників : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Лисенко Алла Василівна. – К., 2002. – 220 с.
4. Оліфіренко В.В. Вивчення літератури рідного краю у школі. Посібник для вчителів і студентів. – Донецьк: Український культурологічний центр, 1996. – 95 с.
5. Пасічник Є. А. Літературне краєзнавство в системі вивчення української літератури в середній школі : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Пасічник Євген Андрійович. – К., 1964. – 288 с.
6. Пасічник Є. А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах : навч. посібн. для студ. вищих навч. закладів освіти / Євген Андрійович Пасічник. – К. : Ленвіт, 2000. – 384 с.
7. Прус І. Т. Краєзнавча робота в школі / Іван Терентійович Прус. – К. : Рад. школа, 1984. – 112 с.

8. Романько В.І. Література рідного краю. Навчальний посібник. –Донецьк, 1995.
9. Токмань Г. Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція : монографія / Ганна Леонідівна Токмань. – К. : Міленіум, 2002. – 320 с.
10. Українська діаспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості / упорядк. В. А. Просалової. — Донецьк : Східний видавничий дім, 2012. – 516 с.
11. Франко І. Галицьке краєзнавство // Франко І. Збір. творів: У 50 томах. – Т. 46. –Кн.2. – К., 1986.
12. Шуляр В. Уроки літератури рідного краю: технологія підготовки та проведення / Василь Шуляр // Дивослово. – 2003. – №7. – С. 34-39.

Допоміжна

1. А ми тую стрілецькую славу збережемо... / Автор-упорядн. Я. Полатайчук. – Коломия, 1999.
2. Арсенич П. Прикарпаття в житті Каменяра [Текст] / П. Арсенич. - Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 1996. - 80 с.
3. Арсенич П. Богдан Лепкий у Станиславові // Західний кур'єр [Івано-Франківськ]. – 1992. –24 жовтня.
4. Арсенич П. Карпатськими шляхами Богдана Лепкого: Путівник. – Івано-Франківськ, 1999. –44 с.
5. Арсенич П. Шляхами Богдана Лепкого по Прикарпаттю. –ІваноФранківськ, 1997. –64 с.
6. Баран Є. Ніколи не визнавала себе поетесою // Підгірянкa М. Мати-страдниця. –Івано-Франківськ: Нова зоря, 2006. –С. 41–43.
7. Бабій В. Три Ольги :есе / В. Бабій. - Івано-Франківськ : [б. в.], 2006. - 28 с.
8. Богдан Лепкий – письменник, учений, митець: Матеріали наук. конф., присвяч. 120-річчю від дня народження Б. Лепкого. –Івано-Франківськ, 1992. –162 с
9. Боднар Л. Друга наречена : до взаємин І.Франка з О. Білинською / Л. Боднар // Дзвін. - 2005. - № 9. - С. 138-141.
10. Бурнашов Г. Краю милішого нема: Документальна повість. – Івано-Франківськ: Ситмфонія Форте, 2006. –64 с.
11. Вальо М. Забутий письменник і журналіст Лесь Гринюк // Дзвін [Львів]. –1991. –№ 1.
12. Васильчук М. Коломийський азбуковник: Друкарство, журналістика, література 1939–1999 рр. –Коломия, 2000.
13. Власенко В., Кравчук П. Мирослав Ірчан. –К., 1960.
14. Виноградник Т. Франко в житті Стефаніка : ст., спомини, нариси / Т. Виноградник. - [Вид. 2-е, доп.]. - Івано-Франківськ : Тіповіт, 2006. - 232 с.
15. Гаврилів Б. М. Іван Франко в Станіславові [Текст] : історико-краєзн. вид. / Б. М. Гаврилів. - Івано-Франківськ : Тіповіт, 2006. - 96 с.
16. Гачка І. Тут витає у мріях молодий Франко : З історії Лолина / І. Гачка. - Івано-Франківськ : Місто НВ, 2006. - 604 с.
17. Гнатюк М. З Гуцульщиною в серці : Іван Франко і Гуцульщина [Криворівня] / Михайло Гнатюк // Гражда. - 2006. - № 14. - С. 23-25.
18. Гриньків Д. Політ в'язня. –Івано-Франківськ: Місто-НВ, 2005. –148 с. 7. Дорошенко Я. Князь поезії // Мельничук Т. Чага: Поезії. – Коломия: Вік, 1994. –С. 3–6.
19. Григорук А. „Він жив у слові...” // АЛКОС (Асоціація літераторів Косівщини): Літературно-мистецький альманах. –2003. –№ 1. –С. 30–31.
20. Денисюк І. Іван Франко у Криворівні / Іван Денисюк // Гражда. - 2006. - № 14. - С. 26-32.
21. Жіноче питання. Український жіночий рух (Взаємини з прогресивним жіноцтвом Галичини Н. Кобринською, У. Кравченко, О. Рошкевич, А. Павлика ін.) // Книш І. І.Франко та рівноправність жінки : у 100-річчя з дня народин. - Вінніпег : [б. в.], 1956. - С. 75-154.

22. Жулинський М. Князь роси // Мельничук Т. Князь роси: Вірші. – К.: Молодь, 1990. – С. 3–8.
23. Ілюк О. Іван Франко і Коломия : хроніка перебування в покутській столиці / О. Ілюк, В. Горук // Всевідо. - 2006. - 1 верес.
24. Іменний фонд професора Володимира Теодоровича Полека [з наведенням біографії В.Т. Полека] // Іменні Фонди Наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника. - http://lib.pnu.edu.ua/fondu_name.php
25. Історія культури Прикарпаття: Корот. нарис. – Івано-Франківськ, 2000. – 96 с.
26. Історико-краєзнавча діяльність І. Франка на Станіславщині в другій половині ХІХ - на початку ХХ ст. - Івано-Франківськ : [б. в.], 1995. - С. 53-57.
27. Качкан В. Українське народознавство в іменах: У двох част. –Ч. 2. –К.: Либідь, 1995.
28. Качкан В. Гринюк Олекса Якимович // Українська журналістика в іменах: Матеріали до енциклопедичного словника. –Вип. ІІІ. –Львів, 1996.
29. Качкан В. Один з “Чети крилатих” // Хай святитися ім’я твоє. – Кн. п’ята. –Львів, 2002. –С. 213–229.
30. Качкан В. Нариси історії української культури в персоналіях (ХІХ–ХХ ст.): Навчальний посібник-хрестоматія. –Коломия: Вік, 2005.
31. Любінець І. Шляхами І.Франка на Прикарпатті / І. Любінець, Б. Гаврилів // Новиченко Л. „В сумі тому міць і завзяття...” (Мирослав Ірчан – письменник і борець) // Ірчан М. Твори: В двох томах. –Т. 1. –К.: Дніпро, 1987. 16. Новиченко Л. Мирослав Ірчан. –К., 1958. 17. Полек В. Біографічний словник Прикарпаття. –Івано-Франківськ: Новий час, 1993. –С. 193.
32. Полек В. Літературно-мистецькі місця Івано-Франківська, Покуття і Гуцульщини.– Івано-Франківськ, 1989.
33. Полек В., Дзвінчук Д., Угорчак Ю. Відомі педагоги Прикарпаття: Біографічний довідник. –Т. 1. –Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1997.
34. Полек В. Івано-Франківськ у житті творчості Івана Франка / В. Полек // Тези обласної науково-практичної конференції присвяченої 325-річчю заснування м. Івано-Франківська. - Івано-Франківськ : [б.в.], 1987. - С. 81-82.
35. Полек В. До історії вивчення творчості Ю. Шкрумеляка // Новий час [Івано-Франківськ]. –1995. –3 червня.
36. Пилипейко І. Гуцульщина в літературі: Довідник. –Косів: Писаний камінь, 1997.
37. Савка М. Кархут Василь // Українська журналістика в іменах: Матеріали до енциклопедичного словника. –Львів, 2000. –Вип. 7. –С. 143–144.
38. Столиця Франкового серця : поезія, публіц., фотодокументалістика / упоряд. В. Олійник. - Івано-Франківськ : Місто НВ, 2006. - 232 с.
39. Троскот І. Дгорі, до Франка! : [про перебування І Франка в Криворівні Верховин. р-ну] / І. Троскот // Дивослово. - 2009. - № 5. - С. 61-62.
40. Шеремет О. Як промінь сонця : сторінки кохання І.Франка та Ю.Дзвонковської із Станіслава / О. Шеремет // Галичина. - 1990. - 28 серп.
41. Шкільник О. Іван Франко і місто Станіславів / О. Шкільник // Альманах Станіславівської землі. - Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто, 1985. - Т. 2. - С. 24-25.
42. Шеремет О. Місто „гордої княгині” [про перебування І. Франка у Станіславі у 1883-1884 рр.] / О. Шеремет // Галичина. - 2006. - 7 берез.
43. Полек В. «Невблаганний тільки до національних кривд» // Шкрумеляк Ю. Огні з полонин: Повість, оповідання, поезії. –Кн. перша. – Коломия: Вік; Просвіта, 1995. –С. 3–7.
44. Стефурак В., Петруняк М. Юра Шкрумеляк // Домашевський М. Історія Гуцульщини. –Т. 1. –Чікаго [США], 1975. –С. 461–462.
45. Угорчак Ю. Музей Мирослава Ірчана в П’ядиках: Путівник. – Івано-Франківськ: Облполіграфвидав, 1989. –16 с.
46. Хороб М. З чети крилатих // Галичина [Івано-Франківськ]. – 1995. –15 квітня. 19. Хороб М. Юрій Шкрумеляк: один із чети крилатих // Обрії [Івано-Франківськ]. –2001. –№ 1. –С. 47–52. 20.

47. Хороб М. Юра Шкрумеляк: один із чети крилатих (Сторінки життєвої й творчої біографії на тлі суспільних подій перших десятиліть ХХ століття) // Сівач духовності: Збірник спогадів, статей і матеріалів, присвячених професору Володимирові Полеку / Упорядник С. Хороб. – Івано-Франківськ: Плай, 2002. –С. 197–210.

15. Інформаційні ресурси

1. <https://lib.if.ua>
2. <http://www.filolog.in.ua>
3. <http://alma-mater.luguniv.edu.ua>
4. <http://audio.meta.ua/2332526.audio>
5. <http://www.youtube.com>
6. <http://www.franko.lviv.ua>
7. <http://litmisto.org.ua>
8. <http://litakcent.com/category/litakcent-roku>
9. <http://www.utoronto.ca>
10. <http://www.ukrlib.com.ua>
11. <http://www.share.net.ua>
12. <http://litclub.org.ua>
13. <http://ukrlit.org>
14. <http://dspace.tnpu.edu.ua>